

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI URED**

KLASA: 410-19/23-02/139
URBROJ: 513-07-21-01/23-4

Zagreb, 06. studenoga 2023.

**DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIH
PREVODILACA**

Putem e pošte: su_pis@porezna-uprava.hr

Predmet: Porez na dodanu vrijednost

Dostavili ste upit u vezi poreza na dodanu vrijednost (dalje: PDV). Naime, u upitu navodite da se predmetno pitanje odnosi na primjenu snižene stope PDV-a od 13% na usluge koje obavljaju autori književni prevoditelji. U upitu, među ostalim, citirate odredbe članka 38. stavka 3. točke k) Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22, 113/22 i 33/23; Rješenje USRH 99/13, 153/13, u daljnjem tekstu: Zakon) te mišljenje Središnjeg ureda Porezne uprave, KLASA: 410-19/19-02/93, URBROJ: 513-07/21-01/19-4 od 20. svibnja 2019. godine. Navodite, nadalje, da temeljem Sporazuma između Ministarstva kulture Republike Hrvatske i referentnih umjetničkih udruga iz 2013. godine, kolektivno ostvarujete prava na naknadu za javnu posudbu za autore pisce i književne prevoditelje temeljem punomoći. Među ostalim, navodite i da su člankom 15. stavkom 1. Zakona o autorskom pravu i ostalim srodnim pravima (Narodne novine, broj 1/21) prijevodi koji su originalne intelektualne tvorevine individualnog karaktera zaštićeni kao samostalna umjetnička djela. Također, navodite, da Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (Narodne novine, broj 43/96 i 44/96) među područjima umjetničkog stvaralaštva, među ostalim, navodi i književno-prijevodno stvaralaštvo te da književni prevoditelji mogu ostvariti prava samostalnih umjetnika i kao članovi Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika. Obzirom na navedeno, postavili ste sljedeća pitanja:

1. Odnosi li se propis o primjeni snižene stope PDV-a od 13% na usluge i povezana autorska prava književnih prevoditelja?
2. Smatra li se uslugom autorsko djelo, odnosno, za književne prevoditelje, književni prijevod? Drugim riječima, primjenjuje li se stopa PDV-a od 13% na isporuku samog autorskog djela?
3. Primjenjuje li se stopa PDV-a od 13% na udio od prodaje (tantijema) i naknadu od javne posudbe?
4. Ima li još slučajeva u kojima se primjenjuje stopa PDV-a od 13% u smislu književnih prevoditelja, a koje niste naveli u prethodnim pitanjima?

U vezi navedenog odgovaramo u nastavku.

Prema odredbama članka 6. stavka 1. i 2. Zakona porezni obveznik je svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Gospodarskom djelatnošću smatra se svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slobodnih

zanimanja. Gospodarskom djelatnošću smatra se i iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda.

Odredbama članka 4. stavka 5. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19, 1/20, 1/21, 73/21, 41/22, 133/22 i 43/23, dalje u tekstu: Pravilnik) propisano je da porezni obveznik obavlja djelatnost samostalno, ako je obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Za razgraničenje samostalnog obavljanja djelatnosti ili samostalnog rada od nesamostalnog rada bitna su njihova obilježja, a ne naziv ugovora. Samostalnost ne postoji u slučaju zaposlenika i drugih osoba koje su povezane s poslodavcem ugovorom o radu ili drugim ugovorom kojim se uređuje odnos poslodavca i posloprimca u pogledu radnih uvjeta, naknada i obveza poslodavca, a koji ima obilježja nesamostalnosti.

Sukladno odredbama članka 4. stavka 1. točke 1. i 3. Zakona predmet oporezivanja PDV-om je isporuka dobara i obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav.

Odredbama članka 38. stavka 3. točke k) Zakona i članka 47. stavka 2. točke k) Pravilnika propisano je da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 13% na usluge i povezana autorska prava pisaca, skladatelja i umjetnika izvođača te nositelja fonogramskih prava koji su članovi odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koje obavljaju tu djelatnost prema posebnim propisima iz područja autorskog i srodnih prava te uz prethodno odobrenje tijela državne uprave nadležnog za intelektualno vlasništvo.

Nadalje, u vezi predmetnog upita Ministarstvo kulture i medija očitovalo se dopisom KLASA: 023-01/23-01/0174, URBROJ: 532-01/5-23-02 od 04. listopada kako slijedi:

„Člankom 3. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (Narodne novine, broj 43/96 i 44/96) propisana su područja umjetničkog stvaralaštva te se, između ostaloga, navodi i književno-prijevodno stvaralaštvo. Književni prevoditelji mogu ostvarivati prava samostalnih umjetnika i kao članovi Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika sukladno Pravilniku o načinu i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika na uplatu obveznih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske (narodne novine, broj 91/15 i 26/21). Nadalje, člankom 15. stavkom 1. Zakona o autorskom pravu i ostalim srodnim pravima (Narodne novine, broj 1/21) propisano je da su prijevodi i druge prerade autorskog djela, koje su originalne intelektualne tvorevine individualnog karaktera, zaštićene kao samostalna autorska djela.

Društvo hrvatskih književnika kolektivno ostvaruje prava na naknadu za javnu posudbu za autore pisce i književne prevoditelje sukladno odobrenju Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo.

Slijedom svega navedenoga, mišljenja smo da se usluge i povezana autorska prava književnih prevoditelja mogu smatrati uslugama pisaca, skladatelja i umjetnika izvođača iz članka 38. stavka 3. točke k) Zakona o porezu na dodanu vrijednost i članka 47. stavka 2. točke k) Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost. Također, udio od prodaje djela i naknada od javne posudbe smatraju se uslugama iz cit. Zakona i Pravilnika.“

Uzimajući u obzir navedeno, na postavljena pitanja odgovaramo kako slijedi:

1. Na usluge i povezana autorska prava književnih prevoditelja primjenjuje se snižena stopa PDV-a od 13% sukladno odredbama članka 38. stavka 3. točke k) Zakona i članka 47. stavka 2. točke k) Pravilnika.
2. Porezni obveznik, sukladno odredbama Zakona i Pravilnika, je svaka osoba samostalno obavlja gospodarsku djelatnost te se smatra da porezni obveznik obavlja gospodarsku djelatnost samostalno ako je obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost. Napominjemo da su za razgraničenje samostalnog obavljanja djelatnosti ili samostalnog rada od nesamostalnog rada bitna njegova obilježja, a ne naziv ugovora. Prema tome, ako se isporuka književnog prijevoda odnosno

autorskog djela obavlja u skladu s navedenim uvjetima, ista se, sukladno odredbama Zakona i Pravilnika, smatra obavljanjem gospodarske djelatnosti. U skladu s odgovorom navedenim pod točkom 1. usluge književnih prevoditelja oporezuju se sniženom stopom PDV-a od 13%.

3. Udio od prodaje djela i naknada od javne posudbe smatraju se uslugama iz članka 38. stavka 3. točke k) Zakona i članka 47. stavka 2. točke k) Pravilnika stoga se na iste primjenjuje snižena stopa PDV-a od 13%.

4. Ministarstvo financija, Porezna uprava, nije nadležna za tumačenje opsega djelatnosti književnih prevoditelja, već ovisno o obavljenim transakcijama utvrđuje porezne obveze poreznih obveznika.

Dostaviti: putem e pošte – su_pis@porezna-uprava.hr

1. Društvo hrvatskih književnih prevodilaca, Zagreb, Trg kralja Petra Svačića 15/11;
2. Porezna uprava, Područni ured – svima.

